

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 223. szám.
1937. október 8, péntek.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Le a kalappal

a tudós párisi orvosprofesszor előtt, aki tizenegvedszer került önszántából a véres műtőasztalra az emberiségért. Vaillant professzor, a rzdium tudósa és a pusztító rákbetegségek elleni harcban folytatja évtizedek óta uttörő kísérleteit a roncsoló sugarakkal, hogy míg önmagána kegyre újabb sebeket szerez, minél több embertársát meggyógyíthassa a tudomány. A rádium ugyanakkor, amikor gyógyít, egyben halálos sebeket is oszt, ha tuisokat a tozkodik közelében az, aki kísérletezik és az orvoslás munkáját végzi. Még a zárt ólomburkolaton keresztül is szüntelenül folyik a rádium-emanáció, végtelenül kis részecskék távoznak el belőle és a halál csírát ültetik el az élő szervezetb. Vaillant tudja ezt, ahogyan tudta sok más radiológus is, aki a rákka! való kísérletezés s annak gyógyítása közben végül maga lett a szörnyű kór áldozata. A hős Vaillant azonban ennek ellenére tudva és akarva vállalta az élve szétbomlás minden kínját, mert mindig csak azon fáradozott, még egy lépéssel behatolni a veszélyes probléma homályos, ismeretlen területére, hogy végre megszabadulhasson az emberiség a modern belpoklosságtól. Vaillant megkapta az első intést, levágták egyik ujját. Mégis ott maradt a rádiumfonton. Azután levágták több ujját is. Levágták a karját. Lemetszették az egyik lábát. De ő tovább dolgozott. Hogy most a tizenegvedik műtét alkalmával mit végeznek veie, vajjon a melléből vágnak ki egy darabot, vagy pedig az orrát irtják-e ki, esetleg a száját? — azt nem tudjuk. Csak azt tudjuk, hogy már akár a sirhelyét is megvetheti a temetőben, mert állapotja menthetetlen. És tudjuk azt is, hogy azért viseli ezt a mártíriumot, mert az emberiség jobb jövőjét kívánja szolgálni áldozatával.

Bizony, a Vaillantok példája nem csábító és nem kínál semmiféle földi gyönyöröket. A Vaillantok osztályrésze a szenvedés heroizmusa, az áldozat a jelenben s csak a távoli jövő nemzedékek adják meg részükre a kegyeletteljes és hálás babérral. Mivel azonban számuk oly kevés, kétszeres a kötelesség, hogy a lehető legmesszehangzóbb szóval hívjuk fel rájuk embertársaik figyelmét. Igenis, Vaillant professzor heroizmusát méltó piedesztálra kell emelnünk.

Ime, egy igazi hős, aki az önfeláldozás, a vitézség legcsodálatosabb példáját nyújtja. S mégis az ő neve távoiról sem olyan ismert, mint az a bal, vagy jobbösszekötő futballistáé, akit korunk legtündőbb hőse gyanánt babérral és falrengető lekéséssel ünnepelenek. Az az ember, aki a legnagyobb önfeláldozatot nyújtotta, nem érdekes. Tette kevésbé figyelemreméltó, mint egy molesztár legújabb szereplése, aki, amikor valahol megjelenik, rögtön autogrammért ostromolják, csak hogy megörizhessék szent keze irását. Vaillantól bizonyára nem fog senki sem autogrammot kérni. Igaz, hogy nem is volna neki mivel adnia, mert már nincsen keze. Babérkoszoru helyett pedig a megváltó töviskoszorúja ionia át sápadt homlokát, amint ott fekszik a kórházi ágyon. Vaillant a mélyseges ember-szeretet, a béke legnagyobb hőse. És rajta kívül vannak még sokan mások is, akik nagy-nagy áldozatokat hoznak az emberiségért, feláldozzák önéletüket a tudományra, a haladásért, egy szebb jövőért. Miért nem ünneplik ezeket is, miért ismeretlen katonák ők? Pedig róluk kellene a világ közterein szobákat kifaragni és az ő tetteiket lenyomtatni még az iskolakönyvekbe is. Nagy háládatlanság ez a tömegközöny. De mindaddig tartani fog az ágyuk égzengése, a gépfegyverek kattogása, a halál aratása, özvegyek, rokkantak szaporodása is, anig az emberiség fel nem ismeri jobbik énjét. Ennek pedig z az első feltétele, hogy hákások legyünk azok iránt akik mi értünk önmagukat feláldozzák. Majd ha a Vaillantok hőstette lesz az idők vezéreseménye, akkor beköszönt egy embersége-szebb, jobb világ hajnala.

Visszautasította Japán a kilenchatalmi értekezletre való meghívatását

Elitélő nyilatkozatot adott ki az Egyesült Államok államtitkársága a japán álláspont ügyében

London, október 7. Az Egyesült Államok külügyminisztériuma ma a következő közleményt tette köze a távolkeleti kérdéssel kapcsolatban:

„A távolkeleti helyzet fejlődése következtében az Egyesült Államok kormánya kénytelen megállapítani, hogy Japán akciója Kinában nem egyeztethető össze azokkal az alapelvekkel, amelyeknek a nemzetek egymáshoz való viszonyát irányítania kellene. Ellentétben van a kilenchatalmi egyezmény a

Kinában követendő elvekre és politikára vonatkozó határozmányával és a Briand—Kellog szerződéssel”.

Az Egyesült Államok nyilatkozata bizonyos politikai körökben meglepetést keltett. Nem hiszik, hogy a nyilatkozatban foglaltakat követni fogják és meg vannak róla győződve, hogy az csak pusztá kijelentés marad.

„Kísérleti bombáról van szó“

Tokió, október 7. Az Egyesült Államok külügyi államtitkáranak azt a nyilatkozatát, hogy Japán megsértette a kilenchatalmi szerződést, itt kísérleti bombának minősítik. Japánban el voltak arra készülve, hogy Roosevelt ismeretes beszéde után hasonló nyilatkozat fog napvilágot látni, de azt nem várták, hogy ilyen kitételek szerepeljenek ebben a nyilatkozatban. Tokióban remélik, hogy a nyilatkozatot tényleges akció nem fogja követni és az egész csak platonikus formula marad.

KINA ELÉGEDETT.

Sanghaji, október 7. Kínai hivatalos körök a legnagyobb meglepedéssel vették tudomásul az amerikai államtitkár nyilatkozatát, amelyben Japánról elitélőleg állapítja meg, hogy Kinát megtámadta. Ebből a nyilatkozatból itt arra következtetnek, hogy az Egyesült Államok külép elszigeteltségéből és a szigorú semlegességi irányvonalat is elhagyja. Amerika mostani magatartása rendkívüli módon megerősíti a Népszöveget és bizonyosra vehető, hogy rövidesen olyan események fognak bekövetkezni, amelyek majd megakadályozzák a világbéke felborulását.

Newyork, október 7. Több nagy amerikai ujság élesen bírálja és elégedetlenségét fejezi ki az elnöki beszéddel szemben. A Newyork Journal a beavatkozás szelleme ellen is és emlékeztet Wilson elnök állásfoglalására, aki az amerikai nép által nem kívánt háborúba vitte országát. A lap szerint Roosevelt rendőrszerepet vállalt olyan népekkel szemben, akik nem kívánják a békét és így Amerika egy olyan vihar központjába kerülhet, amelynek káros következményei lehetnek. Az Egyesült Államoknak Amerika békéjét kell megvédeni és távol kell maradnia idegen államok konfliktusától.

Hugh Johnson tábornok a World Telegram című lapban elítéli Roosevelt harcias magatartását és követeli, hogy előbb a népet kérdezzék meg, hogy akar-e háborút.

A Daily News viszont azt állítja, hogy jobb Japánnal most elbánni, mint Kína meghódítása után és az elnök beszédének egyelőre nem volt más célja, minthogy kipuhatolja az amerikai nép hangulatát.

A Herald Tribune hasonlatot von Roosevelt japánellenes és Wilson németellenes magatartása kö-

zött. A lap szerint az elnök a Népszöveget kalandos vállalkozásra biztatja, mert nem lehet tudni, hogy mi történik, ha a japánellenes bojkott nem sikerül.

Stimpson, Hoover elnök volt külügyminisztere a Newyork Timesben teljesen jóváhagyja Roosevelt magatartását és felhívja az Egyesült Államokat arra, hogy a Népszöveggel egyetértésben erélyesen lépjen fel Japán ellen. Szükséges volna Nagybritanniával megegyezést kötni és beszüntetni minden áru szállítást Japán részére.

„A BEKÉS ÉS ROSSZAKARATU ALLAMOK“.

Berlin, október 7. A Deutsche Dipl. Polit. Korrespondenz Roosevelt beszédéhez fűzött megjegyzéseiben azt írja, hogyha Wilson után most az Egyesült Államoknak egy másik elnöke kísérel meg azt, hogy a világeseményekre, de főként az európai eseményekre befolyást gyakoroljon, ugy természetesen és jogosnak kellene azt tartani, hogy

ott vegye fel a tárgyalások fonalát, ahol Wilson azokat megszakította.

Roosevelt — a német sajtó orgánum szerint nagy általánosságban beszélt a nemzetközi szerződésekről, de egyáltalán nem tett megkülönböztetést azon szerződések között, amelyek összhangban vannak a nemzetközi erkölccsel és azon szerződések között, amelyeknél hiányzik ez az összhang.

— Roosevelt arról beszélt — írja a német ujság, — hogy vannak államok, amelyek támadó szándékokat ápolnak, továbbá arról, hogy vannak más államok, amelyek csak védekezni akarnak.

Viszont teljesen elkerülte beszédében azt, hogy a bolsevizmus szerepéről beszéljen,

amely az összes államokat és az összes népeket fenyegeti. Ha az Egyesült Államok elnöke a békés nemzetek egyesülésében látja a megmentés eszközt,

Newyork, október 7. Roosevelt elnök az ujságírók előtt kijelentette, hogy

az Egyesült Államok parlamentje novemberben rendkívüli ülészakra ül össze.

Arra vonatkozólag Roosevelt semmi felvilágosítást sem adott, hogy a parlament összehívását milyen ok tette szükségessé. Nem tartják kizártnak, hogy a

Ertesítem a nagyérdemű közönséget és a mélyen tisztelt vendégeimet, hogy Str. I. G. Duca 3 szám alatt a (volt Madár Bón) helyiséget újonnan átalakítva

Café restaurantot nyitok.

Mindemnap reggelig nyitva, Parkett-tánc, jazz és cigányzenekar, Szíves pártfogást kér Auer János vendéglős

parlament a felsőbb bíróság reformjának kérdését tűzi ki napirendjére.

Washingtoni jólétesülők körök biztosra veszik, hogy Roosevelt csikágói beszéde után az Egyesült Államok résztvesznek a távolkeleti helyzet megoldásáért célzó kilenchtalmi értekezleten.

Továbbá abban, hogy rosszakaratnak ellen kérésüljön ez a megegyezés, ugy elsősorban azt kellett volna tisztáznia, még pedig egészen határozottan, hogy melyek a békések és melyek a rosszindulatok, vagy legalább azt, hogy mi a békés és mi a rosszindulat? Ábból, amit Roosevelt mondott, nem lehet megállapítani, hogy melyik a békés és melyik a rosszindulat. (Rador).

A lapok egy része foglalkozik azzal a közleménnyel, amelyet az Egyesült Államok külügyi hivatala adott ki. A Deutsche Tageszeitung a közleményt bőségesen kommentálja és többek között ezeket írja:

— Roosevelt célzott arra, hogy Amerika ismét bekapcsolódik a nemzetközi együttműködésbe. Ugy látszik ennek első jele az, hogy megkezdte a hadianyagszállítást a szovjet számára.

A Berliner Börsenzeitung így ír:

— Amikor Roosevelt hajszálfinom pontosság-gal jókra és rosszra osztotta az emberiséget és az amerikai politikusokat, mint jónak jelentette ki, arra a megállapításra jutott, hogy az emberiség kilenc tizedrésze jó és ezeknek egyesülniök kell a maradék 10 százalék ellen. Ez a tíz százalék az, amely állandóan fenyegeti a békét és a nemzetközi nyugalmi állapotot. Ha Roosevelt helyesen ismerte fel a világtörténelem egyik-erül eseményét, akkor a maradék tíz százalék alatt csak a bolsevikket értette. Nyen körülmények között érthetetlen, hogy az Egyesült Államok vállalkozott arra, hogy hadianyagot adjon a szovjetnek, mert ez a cselekedete csakis a béke szétrombolását célozza.

CHAUTEMPS ÜDVÖZLI ROOSEVELTET.

Páris, október 7. Az Amerikai Klub csütörtökön délután Chautemps miniszterelnök tiszteletére villásreggelit adott, amelynek különös jelentőséget kölcsönzött Roosevelt elnök Csikágóban mondott beszéde, valamint az amerikai frontarcosok párisi látogatása. Chautemps miniszterelnök a villásreggelin pohárvisszöntöt mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a francia nép mély rokonszenvet tanúsít Roosevelt elnök iránt, akinek beszéde tartós és mély hatást váltott ki az egész világon. Franciaország ebben a beszédben örömmel és büszkeséggel ismeri fel mindazokat az alapelveket, amelyeknek maga is szenvedélyesen hiva. Franciaország nézete szerint az államok élete ugyanugy, mint az egyének élete a jog és erkölcs állandó szabályainak tiszteletben tartásán alapul. Mélyen átérzi azt is, hogy az állandó szerződésesség, valamely nemzet sérthetlensége és valamely nép szabadsága ellen irányuló támadás súlyosan megzavarja más népek érdekeit és az általános békét. Nagyon jól tudja Franciaország, hogy az ilyen visszaélések megakadályozására az elszigetelt akció hatástalan és veszélyes gondolat volna. Így tehát csak a békére törekvő népek együttes akarata szabhat áthághatatlan gátat a nemzetközi törvények ellen irányuló támadásoknak.

Hangsúlyozta végül, hogy Franciaország nagy megnyugvással vette tudomásul a világ egyik legnagyobb államának vezetője részéről elhangzott szavakat.

Ezután a miniszterelnök Roosevelt egészségére üritette poharát.

ÖSSZEHÍVTÁK A KILENCHATALMI ÉRTEKEZLETET

Genf, október 7. A Népszövetség főtávkári hivatalában aláírták azokat a meghívókat, a melyek a kilenchtalmi konferencia összehívására vonatkoznak. A meghívókat aláírás után el is küldték. A következő érdekelt államok kaptak meghívókat: Egyesült Államok, Ausztrália, Portugália, Anglia, Kanada, Kína, Japán, Hollandia és Uj Zeeland. A kilenchtalmi konferencia saját maga határozhatja meg, hogy esetleg újabb hatalmakat hív meg a konferenciára. Bizonyos azonban, hogy a Szovjetet nem hívják meg.

A Népszövetség főtávkári hivatalában már

megtették az intézkedéseket a kilenchtalmi konferencia ülésének előkészítésére, amelyen a japán-kínai konfliktust tárgyalják meg.

Az Egyesült Államok svájci követe utasítást kapott kormányától, hogy juttassa el a Népszövetség főtávkárához azt a jegyzéket, a melyet Roosevelt beszédevel kapcsolatosan a hatalmaknak megküldöttek. Washingtoni körökben hangoztatják, hogy az Egyesült Államok sohasem helyezkedtek szembe a Népszövetség céljaival, sőt minden olyan esetben, amikor érdekei azonosak voltak a Népszövetség érde-

keivel, igen sokszor messzebb ment, mint maga a Népszövetség.

JAPÁN VISSZAUTASÍTÁS.

Tokió, október 7. A japán kormány közleményt adott ki, amely szerint Japán nem fogad el semmiféle meghívót a kilenchtalmi értekezletre. Mint ismeretes, a kilenchtalmi szerződést a Csendes Óceánon érdekelt államok írták alá és ez a szerződés leszögezte azt az elvet, hogy minden vitás kérdésben, amely a Csendes Óceán partjait érdekelné, a kilenchtalom megbízottal együttesen döntenek.

Az olasz-osztrák távbeszélő forgalom váratlan megszakadása miatt Mussolini megbetegedéséről terjedtek el hírek Ausztriában

Bécs, október 7. Tegnap Bécs és Olaszország között megszakadt a távbeszélő összeköttetés. Ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Mussolini miniszterelnök súlyosan megbetegedett és ez az oka annak, hogy az olasz részen megszüntették a telefonforgalmat. Bécsi olasz körök a hozzájuk forduló érdeklődésre ki-

jelentették, hogy a miniszterelnök betegségéről elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Mára azután kiderült az is, hogy a telefonösszeköttetés megszakadásának oka az, hogy Virelo városka mellett beomlott egy hid, amelyre az Ausztria felé vezető kábelek nagyrésze le volt fektetve. A vezeték rendbehozatalán már dolgoznak.

Az olasz válaszjegyzék késedelme közös lépésre készítette az angol és francia kormányokat

Páris, október 7. A párisi közvélemény az angol-francia jegyzékre adandó olasz választ türelmetlenül várja. Politikai körökben úgy tudják, ha Róma ma, vagy holnap sem küldi el választát, úgy a két nagyhatalom kormánya ebben az ügyben újabb lépést tesz.

A londoni Daily Telegraph azt jelenti, hogy Chamberlain miniszterelnök a konzervatív párt holnap tartandó nagygyűlésén mondandó beszédében ki fog térni erre az ügyre is. Ugy sejtik, hogy az angol kormány elnöke olyan kijelentéseket fog tenni beszédében, amelyek nemcsak a háromhatalmi megegyezésre lesznek jó hatással, hanem az angol-

olasz közeledés útját is egyengetni fogják. A tegnap tartott angol minisztertanácson különben Eden angol külügyminiszter bejelentette, hogy értesülései szerint Mussolini miniszterelnök csak bizonyos fenntartásokkal fogadja el az angol-francia javaslatot és követeli, hogy Németországot is vonják bele a tárgyalásokba.

Az éjjeli órákban jelentik: A római angol nagykövet és a francia ügyvivő ma délután felhatalmazást kapott, intézzon kérdést az olasz kormányhoz arra vonatkozólag, hogy miért nem válaszolt a háromhatalmi egyezményre.

Robbanás egy aradi gyár telepén

Arad, október 7. Csütörtök délután három órakor hatalmas robbanás riasztotta fel a Piața Arenei környékét. Az Armatura fémipari gyár egyik süritett levegővel telített kazánja robbant fel és csak a véletlen szerencsének volt köszönhető, hogy nem történt tömegszerencsétlenség. A környék lakói közül valaki értesítette a tűzoltókat, akik teljes riadókészültséggel siettek a robbanás színhelyére, azonban semmi tennivalójuk nem akadt.

Rövidesen kiderült, hogy a robbanás a következőképpen történt: Az egyik faszinben levő kazánt annyira megtöltötték süritett levegővel, hogy a hatalmas erejű légnomás egy szempil-

lantás alatt szétvetette a vastag acéllemezéből készült tartályt. A faszint — ahol a kazán és a gép volt elhelyezve, — darabokra vetette szét a robbanás ereje. A cseréppel fedett faépület egyik oldalát mintha összeroppantották volna, fatörmelékek és cseréphalmazok borítják az udvart. Az épület cserépfedelét a robbanás a levegőbe röpítette.

A szerencsétlenség színhelyére Negulescu ügyeletes rendőrtiszt szállt ki, hogy megállapítsa a robbanás körülményeit. Az okát természetesen csak szakértő bizottság tudja kideríteni.

Társasvacsorán bucsuztatták az Aradról eltávozó Rozvan Titus mérnököt

Arad, október 7. Rozvan Titus aradi mérnököt, az Astra gyár városszerte ismert osztályfőnökét, mint ismeretes kitüntető előléptetés érte. A Malaxa gyár igazgatósága a tehetséges főtisztviselőt a bucurestii központba helyezte át, ahol az anyagbeszerzési osztály élére kerül. Amilyen általános örömet keltett a város társadalmi köreiből Rozvan Titus előléptetése, olyan őszinte sajnálkozással vették tudomásul barátai és tisztelői hirtelen távozását. Miután az osztályfőnöknek a legközelebbi időn belül kell elfoglalnia pozícióját, ugyszólván elbucsuzni sincsen ideje nagyszámu barátaitól és ezért az AFPA a magántisztviselők aradi egyesülete a Lidóban rendezett társasvacsora keretében bucsuztatta ma

este a kitünő férfiut, aki számtalan társadalmi egyesületnek volt vezető tagja. A közös vacsorán, amelyen igen nagy számban jelentek meg Rozvan Titus barátai, Mosoiu Victor, munkakamarai elnök Vulpe Iosif alpolgármester, Gui Teodor, a bank-tisztviselők egyesületének elnöke és Georgiu vilhany gyári igazgató bucsuztatták a fővárosba távozó Rozvan Titust és meleg szavakkal kidomborították Rozvan Titus kitünő szervezőképességét és azt az általános rokonszenvet, amellyel a város társadalmi távozó osztályfőnök iránt viselkednek. A beszédekről Rozvan Titus meghatódott hangon válaszolt.

Telefon: 2665.
5: 7.15 és 9.15

Bolváry Géza rendezője

PREMIER
ZARAH LEANDER

Reinhardt II az AMEFA-ban

A CAA és az AMEFA között hosszabb ideje folytak már a tárgyalások Reinhardt II igazolásának kiadása ügyében. Ezek a tárgyalások tegnap este eredményes befejezést nyertek: a CAA kiadta 30 ezer lej ellenében Reinhardt II igazolását az AMEFA részére, ezeket az iratokat a mai nap folyamán fejtik be Bucurestibe a szövetséghez és néhány napon belül a fiatal futballista hivatalosan is az AMEFA játékosa lesz.

Az AMEFA új játékosa, aki középcsodet játszik, de a fedezetsor bármely posztján használható, az FC Rapid elleni mérkőzésen még nem valószínű, hogy szóhoz jut, de azok a tervek merültek fel, hogy ezt a játékost már az őszi szezon bajnoki mérkőzésein is szerephez juttatják.

Az ernyővel megvédi a kalapiját és kabátját, de... nem a bőrét!

Ezért naponta kétszer jól dörzsölje be a bőrét Niveával, ettől puha, nyulékony lesz még ha nedves és hideg időjárás is van. A Nivea pótolhatatlan, mert az egyedüli krém, amely Eucerintet tartalmaz és ez a csodás hatásának titka.

Csok NIVEA a BÖRÉNEK

Nagyfontosságú nyilatkozatra készül Tătărescu miniszterelnök Oradea-Nagyváradon

A kormányelnök a nyugati határszél városában körvonalozza meg a kormány álláspontját

a legaktuálisabb bel- és külpolitikai kérdésekben

BUCURESTI, október 7. Tătărescu miniszterelnök, Hasievi tábarnok és Radu Irimescu légügyi miniszter Oradea-nagyvárad utjának sokkal nagyobb a jelentősége, mint azt elképzelték. A kormányelnök kíséretével ugyanis felülvizsgálja a nyugati határmentén építés alatt levő katonai erődítményeket. A helyi katonai vezetők fogadják szombaton az ellenőrző körútra érkező kormánytagokat. A naokban a látogatással kapcsolatban tanácskozások voltak a hadügyminiszteriumban.

Tătărescu miniszterelnök az Oradea-nagyvárad városában beszédet tart, amelyben nagy vonalakban ismerteti Románia kül- és belpolitikai helyzetét. A miniszterelnök a külpolitikai vonatkozásban leszögezi a kisantant sinaiai tanácskozásán kialakult álláspontot Magyarország iránt. A belpolitikai helyzettel kapcsolatban a kormányelnök állást foglal a kisebbségek iránt tanúsítandó magatartásáról is. Ezek során ki-

hangsúlyozza majd a román elem felsőbbiségét, anélkül azonban, hogy ezzel az ittléző kisebbségek jogait megsemmisítaná. Ez a beszéd teljes összhangban lesz az uralkodónak a brezai országgyűlésen elmondott beszédével, amelyben őfelsége kifejtette az ifjuság előtt a többség és az itt lakó kisebbségek közötti szükségességes kapcsolatokat.

Pop Valeriu kereskedelmi miniszter ismét Alba-Iulia-Gyulafehérvárra utazott, hogy ellenőrizze az október 14-iki ünnepségek előkészítését. A főváros műszaki bizottsága vállalta az ünnepségek technikai részének megrendezését és e célból három bucurestii mérnök ment le Alba-Iulia-Gyulafehérvárra. Az ünnepélyre az összes volt miniszterelnökök személyszerint kaptak meghívót. Így Maniu Iuliu, Mironescu, Vaida-Voevod Alexandru, Averescu tábornagy, Vaitoianu tábornok és Iorga professzor.

Súlyos repülőbaleset érte Hubermann Broniszláv világhírű hegedűművészt

Amszterdam, október 7. A Holland-Indiában levő Palenbank repülőtéren tegnap a holland-indiai légiforgalmi társaság egyik utaszállító repülőgépe, amely Bataviából utban volt Amszterdam felé, lezuhant. A szerencsétlenség oka az volt, hogy az egyik motor felmondta a szolgálatot. A repülőgép személyzetének három tagja meghalt, kilenc utas súlyosan megsebesült. A sebesültek között van Hubermann Broniszláv, a világhírű hegedűművész, aki Palesztinába akart menni hangversenykörútra.

Az esti órákban jelentik, hogy Hubermann Broniszláv, a repülőszerencsétlenség alkalmával balkarján csonttörést szenvedett, ezenkívül pedig jobbkezének két ujját is súlyosan megsérítette. Az orvosok biznak abban, hogy a világhírű hegedűművész maradandó nyom nélkül rövidesen felgyógyul.

Kavarodás Aradmegyében az utóbbi években eladott szántóföldek telekkönyvezése miatt

Az aradi Mezőgazdasági Kamarához számos panasz érkezik a megye különböző helységeiből azok miatt a zavarok miatt, amelyeket a földvásárlásokkal járó eljárás késedelmes, vagy hiányos elintézése idéz elő.

A gazdák az utóbbi évek folyamán egyre-másra vették a néhányholdas földeket, anélkül, hogy a vételt a telekkönyvben is keresztül vezetették volna.

Igen sok esetben megtörtént, hogy ezek a forgalomba hozott földek

a kisajátítási eljárás kapcsán kapott földek voltak. Ma az a helyzet, hogy számos alkalommal tovább adta a gazda az utóbbi évek folyamán vásárolt földjét, de a vételt nem lehetett szabályszerűen bonyolítani, mert az eladott birtok nincs legutóbbi tulajdonosa nevére telekkönyvezve.

Forma szerint, tehát a más földjét adta el.

A fenti helyzet még bonyolultabb az agrárióideknél, amelyeket a vonatkozó törvény szerint minimálisan két hektáros, tehát négy holdas parcellákban szabad áruba bocsátani. Aki ennél kisebb területű agrárióideket vásárolt, annak vételét a hatóságok igen könnyen megsemmisíthetik. Azt is előírja a vonatkozó törvény, hogy amennyiben a szomszéd parcella tulajdonosa igényt tart az eladásra kerülő agrárióide, azt feltétlenül előnyben kell az eladónak részesítenie és hogy mindenmire eladás, amely az agrárióidekkel történik, csak a megyei agráriótanács kedvező véleménye alapján jogérvényes.

Fokozza a földeladások érvényessége körüli bonyodalmakat, hogy három évvel ezelőtt potomáron cserélték gaz-

dát a kisbirtokok és parcellák.

Mivel — mint említettük — igen sok esetben előfordult, hogy a telekkönyvi átírás nem történt meg, az eladó most arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy nem volt érvényes az eladás. A mai földárak ugyanis többszöröse a néhány év előtti földáraknak és így egyesek hasznot húzhatnak ebből a körülményből. Ajánlatos, hogy akik az utóbbi években a megye területén földet vásároltak, rendezzék, a törvényes előírások szerint, a telekkönyvi átírást, nehogy a törvényes előírás elmulasztása miatt súlyos károsodásnak tegyék ki magukat.

Egy 21 éves bigamista botránypere Amerikában

Először 15 éves korában nősült meg, első felesége 13 éves volt, második felesége csak 12 éves

Newyork, október 7. Páratlanul érdekes bigamiát lepleztek le legutóbb New-Jersey hatóságai, Trentonban történt az eset, amelynek főhőse Teodor Budd Flatt ottani lakos, aki jelenleg 21 éves. Egész Amerikában óriási felháborodást kelt ennek a fiatal embernek az esete, annál inkább, mert már hat évvel ezelőtt is sokat foglalkozott vele a nyilvánosság.

Hat év előtt történt ugyanis, hogy az akkor 15 éves Flatt saját és menyasszonyának iratait meghamisítva, feleségül vette a 13 éves Myrte Bardot. Csakhamar kiderült azonban a születési bizonyítványok meghamisításának az ügye, mire egész Amerikát eköntötte a felháborodás és megbotránkozás hulláma. Az összes amerikai vallásos egyesületek és női szervezetek tiltakoztak a házasság ellen és a botrány hónapokig foglalkoztatta a nyilvánosságot. Minthogy azonban semmi sem tart örökké, ezek az izgalmak is lecsillapodtak és miután a házastársak külön költöztek, a közvélemény csakhamar megnyugodott abban a hitben, hogy a 13 éves leány és a 15 éves fiú házasságát felbontották.

Most derült azután ki, hogy a házasság ma is érvényben van. Flatt ugyanis most újabb botrányba keveredett, amennyiben ismét megnősült és ezúttal egy 12 éves leányt, Helen Black-ot vette nőül. A hatóságokat ezúttal is meglepettette, azonban most sem volt nagyobb szerencséje, mint első házasságkötésekor, mert most is csakhamar kiderült, hogy hibát rossz fát tett a tüzre. Ezúttal azonban nemcsak azt a bünt követte el, hogy egy 12 éves leányt vett feleségül, hanem azt is megállapították, hogy még első feleségétől sem vált el, így tehát bigamiát követett el.

A felháborodás most is elemi erővel tört ki Amerikában és a hatóságok is a legteljesebb szigorral járnak el. Flatt urat letartóztatták és legközelebb ítélkezik ügyében a trentoni törvényszék. A fiatal bigamista első felesége kijelentette, hogy ő mindig tudta, hogy férje végül börtönbe fog kerülni, a második feleség azonban kitarthatja mellette és állandóan sir amióta Flattot bebörtönözték.

Siker! Siker! Siker!

Nagyszabású, izgalmas képművészet!

FRANCIAORSZAG SZOLGALATBAN
MARTHE RICHARD és Mata Hari végzetes pár-baja... Sorsdöntő pillanatok, melyek megpecsételték a Központi Hatalmak sorsát! EDWIGE EUILLIERE a legújabb, legsodásabb francia filmszínésznő, ERICH V. STROHEIM és JEAN GALLAND (az „Örvény” férfinézője).

URANIA Premiermozgó
Telefonelővét: 12-32. Kezdet: 5, 7.15, 9.15.

Mesterséges árvizzel akadályozzák meg a kínaiak az északi hadszíntéren a japánok előnyomulását

Sanghai környékén az esőzés csökkenti az ellenfelek harci kedvét

Tienszin, október 7. Északkinának azt a részét, amelyet jelenleg a japán csapatok uralnak, hatalmas árvíz fenyegeti. Ezt az idezi elő, hogy a kínaiak visszavonulásuk után Macsiang környékén

átvágták az Imperial-csatorna töltését.

Az utóbbi napok hatalmas esőzései annyira megárasztották a csatornát, hogy azt most kiöntéssel fenyeget. Ennek következtében az egész környék víz alá kerülne. A japán hadvezetőség megtette a szükséges intézkedéseket a közelgő veszedelem megállítására, mert az árvíz esetén a japánok teljesen el lennének zárva az utánpótlástól. A közelgő árvízre való tekintettel Északkinában a harcok csaknem teljesen megszüntek.

A Sanghai körüli lövészárkok a 48 óra óta tartó esőzések következtében teltek meg vízzel, de ennek ellenére a kínai csapatok derékig vízben állva hősiesség ellenállást tanúsítanak a japán támadásokkal szemben. A záporosók megakadályozzák a repülőgépek működését. A japánok valamennyi rendelkezésükre álló hadere-

jüket Kiang-Juan és Juhang között egy 12 kilométer széles szakaszon összpontosították és itt akarják keresztüttönni a kínai védőállásokat. A harc kiméretlenül folyik és emiatt a halottak száma óriási. Az Izumo nevű japán cirkáló a Jangce folyón felhaladva részt vett a harcban. A japánok elpusztították a Kanton-Hankau vasútvonal több szakaszát és ezért tegnap este egy vonat sem indulhatott Kantonból.

A Stefani ügynökség jelenti: A japán nagyvezérkar meglepetéssel állapította meg, hogy a sanghai fronton harcoló kínai katonaság kitűnően fel van szerelve és erkölcsileg is a legmagasabb fokon állott. Ez az ellenállás azonban az utóbbi két hét alatt lényegesen csökkent, ami azzal magyarázható, hogy

a hadtápszolgálat már nem működik kifogástalanul,

az élelmezés elakadt. Az állandó támadások és a japán erősítések megérkezése következtében a kínaiak kénytelenek voltak csapataikat visszavonni ezen a szakaszon.

Habsburg-ellenes véres verekedés Budapesten nyilaskeresztesek és a Szent István bajtársi szövetség tagjai között

Budapest, október 7. Az egyetemi Szent István bajtársi szövetség tegnap este október hatodika alkalmából felvonulást rendezett. Mielőtt a menet elindult volna a Kaplony-ucca felől,

nyilaskeresztesek rohanták meg őket

és hatalmas verekedés kezdődött. Az idejében megérkezett rendőrség megszüntette a teret és hamarosan helyreállította a rendet. Amikor a menet a Petőfi Sándor-uccába ért, a főposta felől újból megrohanta őket a nyilaskeresztesek csoportja. A nyilasok a bajtársi szövetség zászlóját akarták elvenni és a harc közben a zászlórúd hegye felsebezte a nyilaskeresztesek egyik vezérének arcát. Ismét rendőrség lépett közbe, de a Deák-téren újból összeverődtek a nyilas-

keresztesek, és megtámadták az odaérkező menetet. A verekedés megismétlődött, mire a rendőrség az egész felvonulást szétoszlatta.

A rendőrség megállapítása szerint a tegnap esti nyilaskeresztes tüntetésnek Habsburg ellenes éle volt. A tüntetés előtt a nyilaskeresztesek röpcédulát osztottak szét, amelyben erősen támadják a Szent István bajtársi szövetséget, mert azok

Habsburg Ottót akarják új Haynauk segítségével trónra tölteni.

A rendőrség a nyilaskeresztesek közül nyolcat letartóztatott. Ezek azt vallották, hogy a tüntetést Kémeri Nagy Imre szervezte meg.

Perbefogják a jeruzsálemi főmuftit

Politikai célokra fordította az egyházi pénzeket. Angolelleses tüntetések az arab országokban. A főmufti még mindig a z Omar-mecsetben rejtőzik

Jeruzsálem, október 7. Tegnap olyan hírek terjedtek el Jeruzsálemben, hogy a főmuftit áruházban megszökött az Omar mecsetből. Ezt a hírt hivatalosan megcáfolták. A főpap, akit az angol hatóságok elmozdítottak állásából és aki ellen elfogatási parancsot adtak ki, még mindig a mozlim szentélyében tartózkodik és 200 főnyi válogott testőrség védelme alatt áll. Az Omar mecsetet kedden is angol lovasrendőrség és katonaság vette körül. A mecsetet körülvevő kordonon csak szigorú igazoltatással lehet átjutni. Az angol hatóságok mindenképpen meg akarják akadályozni, hogy a főmufti elmeneküljön.

A mandatárius kormány egyébként elrendelte a vizsgálatot a mohamedán egyház ellen is, mert az a gyanú merült fel, hogy

az egyházi célokra összegyűlt hatalmas összegeket a főmufti, aki korlátlanul rendelkezett az egyházi vagyon felett, nem vallási, hanem politikai célokra fordította.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a főmufti ellen az egyházi pénzek hűtlen keze-

lése miatt megindul a bünvádi eljárás. Abban az esetben, ha a nyomozás megállapítaná a hűtlen kezelést, úgy az angol hatóságok súlyos bizonyítékhoz jutnának az arabok és az angol mandatárius hatóságok között folyó harcban.

Kedden egy másik lépés is történt, hogy sakkban tartásuk a mindjában elégedetlenkedő arabokat. Az arab nacionalisták a feloszlott jeruzsálemi nemzeti tanács helyébe Karióban a Jewish Agency mintájára megalakították az arab Agencyt. Az arab Agency ellensúlyozására a palesztinai hatóságok az arab védelmi bizottságot hívták életre, amelynek vezére Rached Bey Nasasibi, az ismert angolbarát arab politikus, akiről tudják, hogy hajlandó az angol kormánnyal kompromisszumot kötni.

Az arab terroristák tovább folytatták akcióikat. A sztrájk még mindig tart az arab városok kereskedői negyedeiben. A mára virradó éjszakán

arab terroristák felrobbantották a mossuli olajvezetékét, amely nagy távolságon át használhatatlanná vált.

A táviróvezetéseket is átvágták, nyhogy a mérnyetről az illetékes hatóságokat nem lehetett idejében értesíteni. Angol körökben nagy izgalmat keltezték azok a hírek, hogy a palesztinai eseményekkel kapcsolatban Szíriában, Libanonban és Egyiptomban is angolelleses tüntetések játszódtak le.

A szíriai Palesztina-védőbizottság táviratot intézett az arab uralkodókhoz és segítségüket kérte a palesztinai arabok érdekében. Tiltakozó táviratot küldtek az angol gyarmatügyi miniszterhez, a palesztinai angol főbiztoshoz és a népszövetség főtitkárához is.

Save our Souls!

Meghalt a „Titanic” hőse

Newyork, október 7. William James Whiteside rádióistát a kanadai Quebecben 61 éves korában meghalt. Ha a Titanic katasztrófájára még sokan emlékeznek, Whiteside nevére bizonyára kevesebben. Pedig

Whitesidenél népszerűbb ember alig volt a hajó katasztrófát követő hetekben,

annak ellenére, hogy a hajó elsüllyedésekor sem a Titanicen, sem pedig a segélynyújtó Carpathián nem tartózkodott. Mégis Whiteside lett e szomorú esemény hőse és nevét szárnyára kapta a hír.

Whiteside rádiótelegrafista volt Quebecben. Ő volt az első, aki a süllyedő Titanic segélykérő SOS-jelét elfogta. A rádiótelegráfia ugyanis akkor még nem volt annyira kifejlesztve, hogy valamennyi rádióállomásra számíthatott volna a veszélybe jutott hajó, olyannyira, hogyha

Whitesidenak nem sikerül felfognia a jéghegybe ütközött Titanic kétségbeesett szikrajelzéseit, egyetlen lélek sem menekül meg.

Csaknem ezer embert mentett meg a biztos pusztulástól Whiteside, aki hat órai szakadatlan munkával az egész Atlanti-óceánt fellármázta, minden továbbiandó rádósürgőnyt félretéve addig, amíg nem értesült arról, hogy a Carpathia a katasztrófa színhelyére érkezett és az életbenmaradottakat fedélzetére vette.

A CFR megjutalmazta a ciucea-csucsai vasúti baleset egyik halott hősrének — hátramaradottait

București, október 7. Az emlékezőes Ciucea-csucsai vasúti szerencsétlenség alkalmával Bica Eugen, a 3026. számú személyvonat mozdonyvezetője halálos sérülést szenvedett és kiesett a mozdonyból. Később magához tért és észrevette, hogy a nyersolajtartány csapja megsérült és szivarog. Utolsó erejének megfeszítésével visszatért a mozdonyra és elzárta a csapot, amiáltal megakadályozta, hogy robbanás keletkezzék. Ezután elvesztette eszméletét és meghalt. A CFR vezérigazgatósága a mozdonyvezető hátramaradt családja részére a törvényes járulékokon felül százezer leit utalt ki.

Komáromi János, az ismert magyar író o hunya

Budapest, október 7. A magyar irodalomnak mély gyászja van. Ma éjszaka 47 éves korában meghalt Komáromi János, az utóbbi évtized egyik legismertebb és legtehetségesebb magyar írója és hírlapírója. Komáromi 1890-ben született Zemplén-megyében. Iskoláinak elvégzése után már 1901-ben a Pesti Hírlap szerkesztőségének tagja lett. Regényei közül a legismertebbek a következők: Jegenyék a szélben, A régi szerető, Zug a fenyves és A kozákok.

Erdemei elismerésül már évekkel ezelőtt tagjává választotta a Petőfi-társaság, majd később a Kisfaludy-társaság is. Temetése pénteken lesz a Kerepesi-uti temetőből.

Leváltották az orosz haditengerészet főparancsnokát

Moszkvából jelentik: A szovjetorszag haditengerészetnél legutóbb történt kinevezések során tengernagyvá nevezték ki Viktorovot. Ebből arra következtettek, hogy Orlov tengernagyot, aki az angol koronázási ünnepeken Oroszországot képviselte, elmozdították állásából.

Mozgalmas és változatos lesz az október hó közepén összeülő aradi esküdtszéki ülészak tárgysorozata

Estábilizált elő heről az 1918-es varsándi véres incidens. — Dr. Böszörményi László, aki időközben Magyarországra költözött, írásban kéri el védekezését

Arad, október 7. Aradon október 15-én kezdődik az esküdtszék őszi ülése és mint a nyáron, ezúttal is tíz napig tart. A törvényszék főelőnöki hivatalában már megtörtént minden előkészület, sőt a törvényszék nagy tárgyalótermét, ahol az esküdtszék működni fog, teljesen átalakították. Az esküdtszék elnöke ezúttal Safirescu Timisoara-temesvári táblabíró lesz, míg a bírákat, akik az aradi törvényszék bírói karának tagjaiból kerülnek ki, csak később választják meg. A napokban sorsolták ki az esküdteket, a kik számszerint harmincan vannak és közülük sorshuzás útján jelölik ki naponként majd azt a kilenc esküdtet, akik a tárgyalásokon részt vesznek. Az esküdtek névsora a következő:

Albu Liviu, Albu Iosif, Bobarnac Mircea, Berzovan Ioan, dr. Damian Aurel, Dunca Carol, Ioachim Carcu, Muntean Gheorghe, Patean Remus, Popa Ioan, Popa Constantin, Selegean Todor, Strelikovszky Toma, dr. Vostinaru Ioan, dr. Crisan Aurel (Aradul-Nou-Ujarad), Niclos Carol (Aradul-Nou-Ujarad), Ugrin Vichentie (Aradul-Nou-Ujarad), Fratila Ioan (Agris), Barbatei Romul (Barsa), Memetea Ioan (Chisinau-Cris-Kisjenő), Urs Hie (Curtici-Kürtös), Puticiu Valeriu (Ghiosoc-Gyorok), Dárlea Pavel (Ineu-Borosjenő), Janca Vasile (Miniş-Ménés), Aconi Dimitrie (Pecica-Pécska), Crâsnic Salvator (Siria-Világos), Montia Camil (Siria-Világos), Cozma Roman (Savarsin-Soborsin) és dr. Saliu Victor (Radna).

Az első tárgyalási napon, vagyis október 15-én három ügy szerepel a napirenden: Rozalia Vancu aradmegyei asszony gyilkossági bűnpere, Perl Florea ugyancsak aradmegyei parasztasszony gyermekgyilkossága és egy sajtóper. Az esküdtszék második tárgyalási napján két sajtóper részletei bontakoznak majd ki az esküdtszék előtt. Általában megállapítható, hogy

az őszi ülészakra nagyrészt sajtóperek tárgyalását tűzték ki.

Igy nyok bűnügy mellett nem kevesebb, mint husz sajtóper letárgyalására kerül majd sor.

Október 17-én két sajtóperen kívül Trutau Petru gyilkossági büntette felett ítélik. A következő nap, október 19-én Molnár Béla és társai gyilkossági bűnügye következik, majd ismét két sajtóper. Október 20—21—22 és 23-án csak sajtóperek szerepelnek a tárgyalási napirenden. Érdekes megemlíteni, hogy 20-án és 21-én csak az egyik aradi román lapszerkesztőnek hat sajtóperét tárgyalják. Október 22-én egy hírlapírónak négy sajtóper van. Végül 23-án három sajtóper tárgyalására kerül sor. Az utolsó tárgyalási nap október 25-én lesz, amikor csupán bűnügyekkel foglalkoznak. Ezen a napon elsőnek Kaas Lázár páncotai-pankotai lakos — aki jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik — tíz évre visszanyúló gyilkossági ügye kerül az esküdtszék elé. Kaas Lázár Don Dumitru közrendőrt lőtte le az aradmegyei Turnu-Tornya községben. Azután sorrendben Parascan Alexandru gyilkossági kísérlet vádjával, dr. Böszörményi László gyilkosságra való felbujtás vádjával és Puscau Gherasim gyilkossági bűnügye következik.

Dr. Böszörményi László ügye annak idején nagy feltűnést keltett, amikor is ismeretlen feljelentő gyilkosságra való belbujtással vádolta meg. Az ügyészség megindította az eljárást, a melynek lezárása után esküdtszék elé terjesztette a bűnügyet.

Az esküdtszék hirdető tábláján ma megjelent az idézés, amit az időközben ismeretlen helyre távozott vádlottnak nem tudtak kézbesíteni:

„Dr. Böszörményi Lászlót gyilkosságra

való felbujtással vádolva tárgyalásra idézzük. A vádlott 1918. novemberében, mint egy katonai különítmény parancsnoka, megjelent Vársánd-Vársánd községben, itt hét községbeli lakost, közöttük Chinaj Mitrut, Gheorghe Pavelt és Lupu Stefannét agyonlővetett. A vádlottat felszólítjuk, hogy május 17-ig jelenjen meg és bocsássa magát az esküdtszék rendelkezésére“.

Az érdekes felhívás útján szerzett tudmást az ügyről dr. Lukácsy Lipót aradi ügyvéd, aki személyes ismerőse Böszörményi dr.-nak, miután több perében képviselte és ismerte lakhelyét. A súlyos bűncselekménnyel vádolt ügyvéd időközben Magyarországra költözött és Tatabányán folytat ügyvédi gyakorlatot. Dr. Lukácsy azonnal levelet írt Böszörményinek, akivel részletesen közölte a történeteket.

Néhány nap múlva megérkezett a válasz: dr. Böszörményi megdöbbenve értesült a történetekről és egyben közjegyző előtt készült meghatalmazást küldött Lukácsy dr.-nak, hogy a tárgyalás folyamán vállalja el védelmét. A levélben a volt aradmegyei ügyvéd részletesen ismertette a régi forradalmi történetet:

Dr. Böszörményi László a forradalom kitörésekor tüzérkapitány volt és két csendőrszázad karhatalmi parancsnoka. Ebben a minőségében az aradi katonai parancsnokság rendelkezésére ment ki Vársánd-Vársánd községbe, ahol a

felizgatott tömeg fosztogatta a Szilbereisz kastélyt.

A csendőrök körülvették a kastélyt és megadásra szólították fel a fosztogató tömeget. A válasz sortűz volt!

A csendőrök ekkor fenyegető sortűzet alkottak a levegőbe,

de a figyelmeztetés hatástalan maradt. A kastélyt fosztogató, mintegy nyolcvan főnyi tömeg tovább tüzelt a csendőrökre, akik szintén sortűzzel válaszoltak. A véres összetűzés során

Az aostai herceg Abesszinia új királya

Graciani marsallt betegsége miatt felmentik állásától

London, október 7. A Daily Telegraph római tudósítója jelenti, hogy Mussolini Viktor Emanuel király sógorának,

az aostai hercegnek ajánlotta fel az abessziniai alkirály tisztjét.

Addis-Abeba jövőbeli kormányzója Starace tárcanélküli miniszter, a fascizta párt főtitkára lesz. Graziani marsall eddigi alkirályt betegségeire való hivatkozással mentik fel állásától.

Min ismeretes, a marsall még hónapokkal ezelőtt egy merénylet alkalmával súlyosan megsebesült és már hosszabb ideje szabadságon van. Az orvosok teljes nyugalmat rendeltek el. Graziani maga kérte nyugdíjazását. A fascizta párt főtitkári állását illetékes helyről szerzett értesülés szerint egyelőre nem töltik be és előrelátótólag átmenetileg Mussolini maga fogja vezetni a főtitkári hivatalt.

NEWYORK imádja őket,
PARIS csodálja őket,
LONDON rajong értük,
BÉCS szerelmes beléjük,
BUCURESTI keblére öleli őket új filmjükben

**Fred Astaire és
Gingers Rogers**

SWING

(EGYMÁSNAK SZÜLETTÜNK)

PREMIER MA! 5. 7¼ és 9¼ órákor

SELECT

Alaposan tisztít és
nem támadja meg
a fog zománcát
az

Odol
F O G P E P

kilenc ember meghalt és számosan megsebesültek.

Dr. Böszörményi 1926-ig tartózkodott Románia területén és ügyvédi gyakorlatot folytatott Sft. Ana-Szentanna községben. Vizsgálat nem folyt ellene és az ügyészség által kibocsátott erkölcsi bizonyítvány alapján távozott Magyarországra.

A büntetőtörvénykönyv egyik szakasza kimondja, hogy ha a vádlott nem bűnügye miatt távozott külföldre, úgy a tárgyalás elhalasztható, hogy módot nyújtson a védekezésre. Ennek alapján elhalasztották az érdekes bűnügy tárgyalását. Most az őszi ülészak folyamán azonban letárgyalják dr. Böszörményi gyilkosságra való felbujtási bűnperét.

A tárgyalásra való idézést most sem kézbesítették a vádlottnak, hanem az esküdtszék hirdetőtáblájára függesztették ki.

Munkatársunk a tárgyalás kitűzése után felkereste a vádlott védőügyvédjét, dr. Lukácsy Lipótot, hogy megkérdezze: dr. Böszörményi személyesen jelenik-e meg az esküdtszéki tárgyaláson?

— Erre határozott választ adni nem lehet — mondotta az ügyvéd. Ha valami közbejött akadály gátolja megjelenését, írásban fogja az esküdtszéknek benyújtani védekezését. Ha a vádlott nem jelenik meg a tárgyaláson, védőügyvéd nem védheti, így az én védőügyvédi szerepem kétséges.

— Milyen ítélet várható?

— A forradalom óta több amnesztia-rendelet jelent meg, amely kimondja, hogy úgy a tömegek, mint az egyének által elkövetett forradalmi tevékenységek miatt senki sem vonható felelősségre, mert ezek a cselekmények közkegyelem alá esnek.

Harmadizben kapta meg Zilahy Lajos a Vojnovich-díjat

„A szüz és a gödölye“ irodalmi sikere. — Dicséretben részesültek Szántó György, Kodolányi János és Koós Károly drámái.

Budapest, október 7. A Magyar Tudományos Akadémia előkelő közönség jelenlétében és a tagok nagyszámu részvételével tartotta évadnyitó első összes ülését. Az ülésnek egyetlen tárgya az Akadémia Vojnovich-bizottságának jelentése volt a Vojnovich-jutalom odaiteléséről az 1936—37. színházi évad arra legérdemesebb szindarabjának. A jelentést Kéknyári Lajos professzor olvosta fel, számbavéve mindazokat a munkákat, amelyek bármely szempontból figyelemreméltók lehetnek a jutalom odaitelésénél. Több szindarabot méltatott, közöttük kiemelte Szántó György „Sátoros király“, Kodolányi János „Pogánytűz“ és Kós Károly „Budai Nagy Antal“ című szindarabjait.

Ezek a történelmi dráma terén tett nagyszerű kísérletek s bár nem arattak zajosabb sikert, mégis megérdemlik a méltatást. A bizottság így

Zilahy Lajos „A szüz és a gödölye“ című darabjának javasolja a Vojnovich-jutalmat jelképező emlékérem kiadását.

Az összülésen megjelent akadémiai tagok a jelentés elhangzása után egyhanguan hozzájárultak a jutalom odaiteléséhez. Zilahy Lajos immár harmadizben nyeri el az Akadémia Vojnovich-jutalmát. Először 1925-ben a „Süt a nap“ című szindarabjáért, másodizben pedig 1929-ben a „Tábornok“ című darabjáért kapta a jutalmat.

Gaál Franciska a „sztárcoctail“

Cecil B. de Mille nyilatkozata a magyar filmszínésznőről.

Newyork, október 7. Amerika legnagyobb film-lapja, a Motion Picture Herald nagy cikket közöl a Paramount új sztárjáról Franciska Gaál-ról (az amerikai sztárkeresztelő változatlanul hagyta a magyar filmprimadonna nevét), abból az alkalomból, hogy elkészült első filmje, „Buccaneer“, amely nálunk „Kalózkisasszony“ címmel kerül bemutatásra. Első filmjében Frederic March a partnere, a filmet a világhírű Cecil B. De Mille rendezte. A kiváló rendező elismeréssel nyilatkozott új sztárjáról:

— Gaál Franciska, ez a fiatal magyar színésznő — mondja Cecil B. De Mille, érdekes keveréke Helen Hayesnek, a fiatal Mary Pickfordnak, Elisabeth Bergnernek és Clara Bownak.

Valóságos sztárcoctail, aki az említett művésznők összes előnyös tulajdonságaival rendelkezik.

Miss Gaál-lal, aki egy hollandi leányt játszik első filmjében valóban öröm együtt dolgozni. Meglepető gyorsasággal sajátította el az angol nyelvet, rendkívül gyors felfogása és intelligens színésznő, aki azonnal megérti és hűségesen követi a rendező utasításait. Bemutatkozása véleményem szerint öröndetes meglepetéssel fog szolgálni Amerika filmpublikumának.

Az amerikai film-lap ismerteti Gaál Franciska karrierjét. Ismeretlen forrásból nyert értesülései szerint a művésznő, mint dizőz kezdte pályafutását egy budapesti kabaróban (?), majd Molnár Ferenc „Ibolya“, „Jó tündér“ és a szerinte szintén Molnár-nak tulajdonított „Templom egere“ című darabokban aratta első színpadi sikereit.

Ugy látszik, Hollywood nagy olvasztókemencéjében Gaál Franciskának nemcsak a külseje változott meg, hanem a természete is.

Erre vall Cecil B. De Mille meglepő kijelentése, a mely szerint azonnal, hűségesen követi a rendező utasításait és öröm vele együtt dolgozni. Ugy látszik, viharzó tempore-tól Európában hagyta.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb tíz százalékos emelkedést mutat kivitelünk

A pénzügyminiszterium külkereskedelmi statisztikai osztályában elkészült augusztus havi külkereskedelmi forgalmunk kimutatása. — Eszerint augusztus havi kivitelünk a fontosabb árucikkekknél 872.947 tonnára emelkedett, július 784.720 tonnás kivitelével szemben.

Igy tehát az emelkedés tíz százalékot tesz ki.

Különösen nagy emelkedés tapasztalható a gabonanevelők kivitelében. Míg júliusban mindössze 92.659 tonna gabonanevelőt exportáltunk,

augusztusban 204.022 tonnára emelkedett gabonakivitelünk.

A múlt év augusztusához viszonyítva gabonakivitelünk a következőképpen alakult:

Buza: 116.995.360 kg. (1936 augusztusában 137.062.000 kg.)

Tengeri: 165.000 kg. (1936 augusztusában 508.848.000 kg.) Ez a nagyarányú visszaesés a tengeri kiviteli tilalmával magyarázható.

Árpa: 45.783.181 kg. (1936 augusztusában 80.885.000.)

Rozs: 39.810.898 kg. (1936-ban 4.873.000 kg)

Zs: 37.784 kg. (1936-ban 3.155.000 kg.)

Liszt: 133.000 kg. (1936-ban 51.000 kg.)

Január elsejéig adtak haladékat a kiskereskedőknek és kisiparosoknak a könyv-vezetés megkezdésére

Azoknak az ismételt közbenjárásoknak, amelyek az utóbbi időben a pénzügyminiszternél történtek a kisiparosok és kiskereskedők könyv-vezetési kötelezettségére adott határidő meghosszabbítása érdekében, végül mégis eredményre vezettek.

Az „Argus“ jelentése szerint Osiceanu, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének elnöke kihallgatáson jelent meg Canciov pénzügyminiszternél, aki előtt feltárta azokat a nehézségeket, amelyeket a kisiparosoknál és kiskereskedőknel a kötelező könyvvel okoz.

A pénzügyminiszter az előterjesztés meghallgatása után helyt adott a kérelemnek és úgy döntött, hogy 1938 január 1-ig meghosszabbítja a kisiparosok és kiskereskedők könyv-vezetésének megkezdésére adott határidőt. Ezen az időtartamon belül egyébként a pénzügyminiszterium végleges döntést hoz, hogy miképpen oldja meg a kérdést, vagyis, hogy kitartson-e továbbra is a könyv-vezetési kötelezettség mellett, vagy pedig a közelmúltban felvetődött általánosító tervét valósítsa meg.

A mezőgazdasági gépgyáraknak és az ilyen gépek eladásával foglalkozó kereskedőknek új működési engedélyt kell kérniük

A földművelésügyi miniszterium rendelete értelmében a mezőgazdasági gépgyárak, valamint mindazon kereskedők, akik mezőgazdasági gépek forgalmáhozatalával foglalkoznak,

kötelesek a földművelésügyi miniszteriumtól új működési engedélyt kérni.

Az említett vállalatok közül mindazok, amelyek március 22-ig nem kapták meg ezt az engedélyt kötelesek működésüket beszüntetni.

Az engedély iránt benyújtott kérvényhez az alábbi iratokat kell mellékelni:

Igazolás arról, hogy a cég hivatalnál a vállalatot bejelentették. Állampolgársági bizonyítvány és a nemzetiség feltüntetése. Annak igazolása, hogy a vállalat mióta foglalkozik mezőgazdasági gépek gyártásával, illetve forgalmáhozatalával.

Szeptemberben is drágult az élet

Az Argus legutóbbi száma kimutatást közöl az árak szeptember hónapban történt alakulásáról. A lap megállapítja, hogy az élelmiszerárak változatlanok maradtak, ugyanakkor azonban a ruházati cikkek áraiban emelkedés tapasztalható. Ugyancsak emelkedtek a házbérek, a fűtő-, valamint az építési anyagok.

Ha az 1936 augusztus elsejei élelmiszer árakat 100-nak vesszük, akkor az 1937 szeptemberi árak 3636-al szerepelnek. Ugyanennyi volt az indexszám augusztus hónapban is. A ruházati cikkek indexszáma augusztusban 4338, míg szeptemberben 4388 volt. A különböző árucikkek indexszámai 1937 augusztusban 3615, szeptemberben pedig 3640.

Az összes árucikkeknel az indexszámok alakulása a következő: 1937 augusztus 3866, míg szeptemberben 3891.

Otven vagon dió szállítható Ausztriába

Bécsi kereskedelmi attasénk közölte a nemzeti kivitel-i intézettel, hogy az osztrák kormány ötven vagon romániai dió bevitelére adott engedélyt. A szálló bevitelére vonatkozó kérelmet ezzel szemben az osztrák kormány visszautasította.

Elmarad a városi és mezőgazdasági ingatlanok új adókövetése

Az egyenesadótörvény értelmében tudvalevőleg a közeli napokban kellett volna megkezdődnie a mezőgazdasági és városi ingatlanok adóalap-megállapításának. A kormány törvényrendeletet adott ki, amelynek értelmében ezeket a munkálatokat elhalasztja, így tehát az 1938—39-es pénzügyi évben a mezőgazdasági és városi ingatlanok után az eddigi adókövetések alapján fizetendő az adó.

A cukorrépa-termékek küldöttsége kihallgatáson jelent meg Sescioreanu földművelésügyi miniszternél. A küldöttség tagjai annak a kérésüknek adtak kifejezést, hogy a kormány október 9-ig alapítsa meg a cukorrépa átvételi árát, mert a közeli napokban megkezdik a cukorrépa betakarítását. Egyben pedig annak a kérésüknek adtak kifejezést, hogy a kormány olyan árakat állapítson meg, amelyek mellett a termelők megtalálják számtásiakat.

Násznap a fogdában

Párisból jelentik: Egyedülálló esemény történt néhány nappal ezelőtt Párisban. A francia főváros rendőrsége letartóztatott és a törvényszék fogházába szállított egy lakodalmas gyülekezetet menyaszonnyostól, vőlegényestől együtt. A rendőrség az ünnepi beszéd alkalmával lepte meg a lakodalmas házat. A letartóztatásra azért került sor, mert úgy a vőlegény, mint a menyasszony és a vendégsereg mintegy harminc tagja veszélyes zsebtolvaj, akik a világiállításon számtalan nagybörányú lopást követtek el. A rendőrség már régebbi idő óta körözte őket, de nem sikerült nyomukra találni. — Most együtt volt az egész társaság és a rendőrség kihasználta az egyedülálló alkalmat. A véd szerint a menyasszony egyedül is többszáz zsebtolvajást követelt el és eddig nyolc ízben ült börtönben.

On Párisban sem védetlen!

szertartás megkapható

OLLA GUMMIT

A bizalmát igazoló bevált mórát!

SPORT-ESSEMÉNYEK

Hatalmas küzdelmek várhatók az alkerületi bajnokság vasárnapi fordulóján

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap öt mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig két mérkőzés délelőtt, a többi három pedig délután.

A CAA-pályán délelőtt a Tricolor és a Sparta, két régi rivális találkozik egymással és az összecsapás hatalmas, kemény harcot ígér. A Tricolor rutinja kétségteljesen nagyobb, a Sparta azonban lelkes és jóképességű együttes, amely esetleg meglepetést szerezhet.

A Gloria-pályán ugyancsak délelőtt még régebbi riválisok mérkőznek: az SGA és a Hakoah küzdenek meg a bajnoki pontokért. A tornászok jelenleg az élen vannak, a Hakoah mélyebben tanulmányozza a két csapat találkozását mindig esemény-számba ment és nyit, beves harcot hozott. Ezuttal is ez a helyzet.

Délután a CAA-pályán két nagy mérkőzést játszanak a csapatok: előbb a CAA—Astra találkozás, utána pedig az Unirea—Titanus mérkőzés kerül lejátszásra. A CAA és az Astra összecsapása két olyan csapat találkozását hozza, amelyek bár-

melyike kivívhatja még az őszi bajnoki címet. Ennek megfelelően hatalmas küzdelem fog kifolyólni akét levetkös csapat között és a győztest megőszolni alig lehet. Az Unirea és a Titanus vasárnap két gólig meg sem állt és a mérkőzés két nagyon jó formában levő, főleg lelkesedéssel küzdő tudó csapat találkozását fogja hozni. Az eredmény itt is igen közel járhat a döntetlenhez.

Az Intelegerea sporttelepén a hord csapat a Juventus látja vendégül és az Intelegerea a mérkőzés favoritja, amely — ha győz és az SGA nem szerzi meg a bajnoki pontokat — úgy visszatér a bajnokságban a vezetőhelyre. Az Intelegerea győzelme nem kétséges, csak az arany kérdéses csupán.

A másodosztályú bajnokságban két mérkőzés játszódik le: a Fortuna a Slaviát, a Banatul pedig a CAR-t látja vendégül és az előbbi mérkőzés nyit harcot ígér esetleges Slavia-győzelemmel, az utóbbin pedig a Banatul fogja a bajnoki pontokat megszerzeni.

Mégis nyélbeütötték a román-magyar B) válogatott mérkőzést

Bucuresti. A labdarúgószövetség illetékeseinek tárgyalásai sikerrel jártak és október 24-én a fővárosban a román és magyar B-válogatottak mérkőznek egymás ellen. Ferencváros ugyanezen a napon játszik RRómban KK-döntőt a Lazio ellen az Újpest s a Hungaria pedig bajnoki mérkőzésen találkozik, mégis rendkívül erős B-válogatott csapatot küld a magyar labdarúgó szövetség. — A magyar csapat egy második mérkőzést is játszik és pedig október 26-án valószínűleg Cluj—Kolozsváron az északi liga válogatottjai ellen.

CAO szarholók egymás között

- Hála Istennek, kezd erősödni a csapat.
- Hogyan?
- Ugy, hogy még csak egyetlen gyenge pontja van.

Tilos a góllövő üdvözlése. A londoni Arsenal labdarúgó-szakosztályának vezetősége megtiltotta a csapat játékosainak azt, hogy a góllövő játékostársai kézzel üdvözlésével üdvözlőjék. A vezetőségnek az a véleménye, hogy az elért gólokban a csapat minden egyes tagja egyformán kivette részét, nem indokolt tehát, hogy a labdát a hálóba továbbító játékos arassa le az összes játékosokat megillető babérokot.

A döntőig jutott a CAA oldboystenniszversenye

A CAA rendezésében lebonyolításra került első oldboystenniszverseny nagyszámú közönség jelenlétében folyt le és azon Tánczos Arnold Gloria és Fehér Lajos RPA jutottak a döntőbe, míg a harmadik helyeken Bánhdy Sándor CAA és Bohus Zsigmond CAA végeztek. A döntőt vasárnap délelőtt 11 órakor bonyolítják le ugyancsak a CAA pályáján és valószínűleg szintén nagy közönség fogja az élvezetesnek ígérkező mérkőzést megtekinteni.

A BUDAPEST-Wien-Prága-i sportkülönvonatra

jelentkezési határidő október 9 este 6 óráig meghosszabbítva!

Jelentkezni lehet még úgy a kollektív mint egyéni utlevéllel utazóknak

az **EUROPA** menetjegyi irodában
(Sándor könyvkereskedés)

A HAPAG

csodaszép őszi és téli utjainak programja:

Földközi-tengeri és az atlanti szigetekre való utazás:

okt. 14. — nov. 1.

14 téli ut a tropusokra:
1937. nov. — 1938. febr.

a **HAMBURG-AMERIKA LINE** legszebb hajóival.

Az egész életre szóló benyomások. Tanulmány- és szórakozási utak Amerikába, a korlátlan lehetőségek hazájába.

Az ut megkezdése bármikor!

Tanulmányutak Afrikába, az új utazási célok földjére.

Prospektusok és információk:

Hamburg-Amerika Linie

képviselete:

Künstler A.

Vízum- és utazási irodája
Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telef. 1086.

5000 lej pénzbüntetésre ítélték a Vénust. A Gloria—Venus mérkőzésen történt incidens következtében, amelynek során egyező, névszerűt Ivnescu, súlyosan megsértette a mérkőzést vezető Muresan bírót, a nemzeti bajnoki bizottság a rendező Vénust 5000 lej pénzbüntetésre ítélte.

JON október 16 és 17 az aradi színházban **JON**
VARAVOX REVU
VARADI KABARE
3 órás látványosság, 3 órás kacagás
Eddig nem látott nagy attrakció. — Jegyelővétel hétfőtől a téli színháznál.

Fővárosi színelőadás az aradi színházban

Saját zenekarral, tizennyolc nemzetközi hírszínésszel jön Aradra a bécsi operett-társulat

A közönség élénk érdeklődéssel várja a Wiener Stadttheater bemutatkozását

Arad, október 7. Már csak egy nap választ el bennünket az utóbbi évek legkiemelkedőbb színházi eseményétől: holnap, szombaton este tartja egyetlen vendégjátékát a világhíres Wiener Stadttheater. A nagymultú bécsi színház az elmúlt év legnagyobb sikerű darabjával jön Aradra, hogy egyetlen este fővárosi levegőt, hamisítatlan bécsi hangulatot, világvárosi színvonalon álló előadást varázsoljon az aradi színpadra. A kitünő társulat Langsfelder és Tisch rendkívül szórakoztató, ötletes és mindvégig kacagatóan szellemes operettjét játssza.

A „Warum lügst Du Cherie“ című remek vigoperett több mint százötvenszer ment Bécsben zsúfolt házak mellett.

A közönség különös érdeklődéssel várja a nagynevű színészek személyes fellépését, hiszen valamennyi jól ismert arc és figura a mozivásznakról. Közöttük

Trude Berliner világhírű filmsztár és Fritz Steiner, a legnépszerűbb bécsi karakterszínész

jelent különösebb élményt. De a két kitünő fémjelzett néven kívül a tizennyolc tagú társulat minden egyes tagja beérkezett, európai viszonylatban is jócsengésű név. A Wiener Stadttheater

saját zenekarával jön Aradra és a kitünő zenekart maga a szerző vezényli!

Nem csoda tehát, ha az aradi közönség felfokozott érdeklődéssel várja a bécsiek szombati előadását, amelyre a jegyek nagyrésze már az első két jegyelővételi napon elkelt. Eppen a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

A jó hely biztosítása érdekében már most váltsa meg mindenképp a jegyét,

mert félős, hogy az előadás napján csak néhány jegy marad vissza. Jegyek elővételben a téli színház pénztáránál.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

